

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 29 sierpnia 2005 r.

w sprawie wytycznych dotyczących trybu i sposobu wykonywania przez okręgowe komisje wyborcze zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 25 września 2005 r.

Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się wytyczne dotyczące trybu i sposobu wykonywania przez okręgowe komisje wyborcze zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 25 września 2005 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Ferdynand Rymarz

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140, poz. 1173.

Załącznik
do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 29 sierpnia 2005 r.

Wytyczne Państwowej Komisji Wyborczej
dotyczące trybu i sposobu wykonywania przez okręgowe komisje wyborcze
zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów
do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
zarządzonych na dzień 25 września 2005 r.

1. Zadania przed dniem wyborów i w dniu wyborów w czasie głosowania

Okręgowa komisja wyborcza powinna ustalić szczegółowy plan prac wykonywanych w dniu poprzedzającym wybory i w dniu wyborów oraz zasady współdziałania z komisjami obwodowymi, z wójtami i burmistrzami (prezydentami miast) oraz z właściwym wojewodą i służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i ład publiczny. W szczególności należy uwzględnić ewentualną potrzebę pilnego wydrukowania i dostarczenia do obwodów głosowania obwieszczeń informujących o zmianach na liście kandydatów, ustalić dyżury w gminach, telefony i faksy kontaktowe, zapewnić środki transportu, zastępcze źródła oświetlenia siedzib komisji wyborczych, a także dopływu energii elektrycznej, zwłaszcza w siedzibie okręgowej komisji wyborczej. W przeddzień i w dniu głosowania niezbędne jest pełnienie dyżurów przez członków okręgowej komisji wyborczej w celu rozstrzygania spraw związanych z wyborami, np. podjęcia uchwały o skreśleniu kandydata bądź unieważnieniu rejestracji listy, a także rozpatrywania skarg, udzielania pomocy i podejmowania niezbędnych działań w razie zaistnienia nieprzewidzianych sytuacji.

Okręgowa komisja wyborcza, dokonując w dniu wyborów skreślenia kandydata z zarejestrowanej listy lub kandydata na senatora z przyczyn wskazanych w art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zmianami), zwanej dalej „Ordynacją wyborczą”, lub unieważniając rejestrację listy okręgowej z przyczyny wskazanej w art. 153 ust. 3 Ordynacji

wyborczej, powinna niezwłocznie przekazać treść stosownego obwieszczenia do obwodowych komisji wyborczych, celem powiadomienia o tym wyborców. Wraz z obwieszczeniem należy przekazać obwodowym komisjom wyborczym informacje o sposobie sporządzenia protokołów głosowania uwzględniając, że program informatyczny wspomagający obwodowe komisje wyborcze nie zostanie zmodyfikowany i wydrukowane projekty protokołów głosowania będą uwzględniały listę, której rejestracja została unieważniona lub nazwiska skreślonych kandydatów na posłów albo senatorów. W informacji tej należy podkreślić, iż w każdym przypadku unieważnienia rejestracji listy lub skreślenia nazwiska kandydata w dniu wyborów w protokole nie wolno wpisać żadnej liczby oraz, że przy skreślonych nazwiskach kandydatów również nie wolno wpisać żadnej liczby, także wówczas, gdy przed unieważnieniem listy lub skreśleniem nazwisk kandydatów wyborcy oddali głosy na tę listę lub na kandydata, którego nazwisko zostało skreślone. Należy również przypomnieć obwodowym komisjom wyborczym, że w takiej sytuacji należy zastosować odpowiednio zasady określone w pkt 38 i 40 wytycznych w sprawie zadań i trybu pracy obwodowych komisji wyborczych, dotyczące przygotowania i przeprowadzenia głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r. stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 lipca 2005 r. (M. P. Nr 44, poz. 603).

W dniu wyborów nie jest dopuszczalne unieważnienie rejestracji listy okręgowej lub kandydata na senatora z powodu rozwiązania komitetu wyborczego (art. 153 ust. 4 w związku z art. 106 ust. 3 Ordynacji wyborczej).

Niezbędne jest zapewnienie pełnienia dyżurów przez pracowników urzędów gmin w godzinach otwarcia lokali wyborczych, w celu udzielania obwodowym komisjom wyborczym informacji, o których mowa w art. 67 ust. 2 pkt 2 Ordynacji wyborczej.

2. Przekazanie protokołów głosowania przez obwodowe komisje wyborcze

Okręgowa komisja wyborcza ustala sposób przyjmowania protokołów głosowania z obwodów i informuje o tych ustaleniach przewodniczących obwodowych komisji wyborczych. Okręgowa komisja wyborcza powinna powiązać organizację odbioru

protokołów z czynnościami wykonywanymi przez pełnomocników do sprawdzania zgodności arytmetycznej wyników głosowania w obwodzie.

Protokoły są dostarczane przez przewodniczących obwodowych komisji wyborczych lub ich zastępców bezpośrednio do okręgowej komisji wyborczej albo do rejonowych punktów odbioru protokołów. Przekazywanie protokołów z obwodów bezpośrednio do okręgowej komisji wyborczej należy stosować, jeżeli obwód położony jest blisko jej siedziby, w szczególności w tej samej miejscowości.

Rejonem może być miasto, gmina lub kilka gmin. Wielkość rejonu dostosowuje się do warunków lokalnych, liczby obwodów, dogodności połączeń komunikacyjnych. W dużych aglomeracjach miejskich może być utworzonych kilka punktów odbioru protokołów; ich liczba powinna być dostosowana do liczby obwodów i warunków komunikacyjnych.

Siedziby punktów rejonowych odbioru protokołów należy lokalizować w urzędach miast i gmin, urzędach dzielnic, a w szczególnych wypadkach — w innych budynkach organów administracji samorządowej.

W punktach rejonowych protokoły odbierane są w zapieczętowanych kopertach, za pokwitowaniem. Są one dostarczane bez otwierania kopert okręgowej komisji wyborczej. Przy czynnościach przekazywania kopert z protokołami w punktach rejonowych mogą być obecni mężowie zaufania wyznaczeni do obwodowych komisji wyborczych. Ważne jest zapewnienie dyżuru i łączności z członkami poszczególnych obwodowych komisji wyborczych do czasu stwierdzenia przez okręgową komisję wyborczą, że protokół głosowania został sporządzony prawidłowo, i powiadomienie o tym dyżurującego członka komisji obwodowej.

3. Przyjmowanie protokołów głosowania od obwodowych komisji wyborczych

Okręgowa komisja wyborcza z chwilą zakończenia głosowania musi być gotowa do przyjmowania protokołów od obwodowych komisji wyborczych.

Przy przekazywaniu okręgowej komisji protokołów głosowania z obwodów mogą być obecne osoby zgłaszające listę oraz osoby pełniące funkcje mężów zaufania przy okręgowej komisji wyborczej (art. 154 ust. 3 Ordynacji wyborczej), mężowie

zaufania wyznaczeni do obwodowej komisji wyborczej, jeżeli przybyli do siedziby okręgowej komisji razem z przewodniczącym komisji obwodowej. Przy dalszych czynnościach w okręgowej komisji wyborczej mogą uczestniczyć osoby zgłaszające listę oraz osoby pełniące funkcje mężów zaufania przy okręgowej komisji wyborczej, zwane dalej „mężami zaufania”.

Przyjmując protokoły głosowania z obwodów, okręgowa komisja wyborcza sprawdza, czy znajdują się one w zapieczętowanych kopertach. Wpływ każdego protokołu odnotowuje się na przygotowanym wcześniej wykazie obwodów głosowania, następnie protokół sprawdza się pod względem poprawności jego sporządzenia, zwracając uwagę, czy prawidłowo wpisano numer okręgu i numer obwodu, a także kod terytorialny gminy, czy dane o liczbie uprawnionych do głosowania są identyczne w obu protokołach (Sejm, Senat), czy protokół jest podpisany przez wymaganą liczbę członków komisji (co najmniej przez połowę składu komisji) i czy jest opatrzony właściwą pieczęcią. W razie wniesienia do protokołu zarzutów przez mężów zaufania wyznaczonych do obwodowych komisji wyborczych lub członków komisji należy sprawdzić, czy obwodowa komisja ustosunkowała się do zarzutów.

4. Zakres stosowania systemu informatycznego

Zgodnie z uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 sierpnia 2005 r. określającą zasady i sposób wykorzystania elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyborów, okręgowa komisja wyborcza dla obliczenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgu wyborczym korzysta ze wspomaganie informatycznego. Zespół osób zapewniających wspomaganie informatyczne działa pod nadzorem okręgowej komisji wyborczej. Zespół ten przyjmuje i zarejestruje elektronicznie wyniki głosowania z protokołów głosowania obwodowych komisji wyborczych przekazane:

1) elektronicznie — bezpośrednio przez obwodowe komisje wyborcze korzystające ze wspomaganie informatycznego i posiadające łączność internetową, na podstawie sporządzonego przez nie protokołu głosowania, po podaniu hasła przydzielonego komisji,

2) elektronicznie — przez pełnomocników okręgowej komisji wyborczej, posiadających łączność internetową, z doręczonej przez komisję obwodową dyskietki, po podaniu hasła przydzielonego danej komisji obwodowej lub na podstawie doręczonego przez obwodową komisję wyborczą zestawienia wyników głosowania sporządzonego przez nią na formularzu protokołu głosowania (w wypadku gdy pełnomocnik okręgowej komisji wyborczej wprowadzał dane do systemu informatycznego, a system wygenerował raport ostrzeżeń, raport ten — podpisany przez pełnomocnika — jest również przekazywany do komisji okręgowej),

3) przez okręgową komisję wyborczą — z przyjętych przez komisję protokołów głosowania sporządzonych przez te obwodowe komisje wyborcze, które wcześniej nie przekazały wyników głosowania w formie, o której mowa w pkt 1 i 2.

Ostateczna weryfikacja wprowadzonych wyników głosowania z obwodów, o których mowa w pkt 1 i 2, następuje na podstawie protokołu głosowania obwodowej komisji wyborczej przyjętego przez okręgową komisję wyborczą. Weryfikacja ta polegać ma na ponownym wprowadzeniu do systemu informatycznego danych z przyjętego protokołu głosowania, dla potwierdzenia ich zgodności z wcześniej zarejestrowanymi wynikami głosowania w obwodzie.

Wyniki głosowania w obwodzie, które wcześniej nie były przekazane elektronicznie przez obwodową komisję wyborczą bezpośrednio lub przez pełnomocnika okręgowej komisji wyborczej, wprowadzi do systemu informatycznego z protokołu głosowania dwóch niezależnie działających operatorów — członków zespołu informatycznego wspomaganie okręgowej komisji wyborczej.

Jeżeli po wprowadzeniu danych z protokołu obwodowej komisji wyborczej system informatyczny wydrukuję raport ostrzeżeń, okręgowa komisja wyborcza dokonuje analizy ostrzeżeń i podejmuje odpowiednie działania wyjaśniające, albo zezwala na powtórne wprowadzenie danych.

Na podstawie wprowadzonych i zweryfikowanych z protokołami danych o wynikach głosowania we wszystkich obwodach głosowania system wspomaganie informatycznego okręgowej komisji wyborczej zsumuje wyniki głosowania i ustali

wyniki głosowania, które okręgowa komisja wyborcza podaje w sporządzanych przez siebie protokołach. Projekt protokołu wydrukuje system informatyczny.

5. Warunki poprawności arytmetycznej danych liczbowych w protokołach głosowania w obwodach podlegające sprawdzeniu w systemie informatycznym

Warunki arytmetyczne dotyczące danych w protokołach głosowania w wyborach do Sejmu i do Senatu podzielono na dwa rodzaje:

- 1) warunki konieczne, które muszą być spełnione bezwzględnie,
- 2) warunki dodatkowe, które powinny być spełnione, ale w szczególnych okolicznościach mogą być niezachowane.

Ponadto zdefiniowano warunki, które służą sprawdzeniu zgodności niektórych danych liczbowych z protokołu głosowania na okręgowe listy kandydatów na posłów i na kandydatów na senatorów w danym obwodzie.

A. Wybory do Sejmu

Warunki konieczne

Wymienione niżej warunki muszą być bezwzględnie spełnione; ich naruszenie wskazuje na błędne ustalenie wyników głosowania w obwodzie lub wadliwe sporządzenie protokołu głosowania.

- 1) Wszystkie dane liczbowe o wynikach głosowania są liczbami całkowitymi nieujemnymi.
- 2) Liczba kart wydanych wyborcom nie może być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania (wpisanych do spisu wyborców według stanu na zakończenie głosowania).
- 3) Liczba kart do głosowania wyjętych z urny musi być równa sumie liczby kart nieważnych i liczby kart ważnych.
- 4) Liczba kart ważnych wyjętych z urny musi być równa sumie liczby głosów nieważnych z ważnych kart do głosowania i liczby głosów ważnych z ważnych kart do głosowania wyjętych z urny.

- 5) Liczba głosów ważnych z ważnych kart do głosowania musi być równa sumie liczb głosów ważnych oddanych na wszystkie okręgowe listy kandydatów.
- 6) Jeżeli na liście nie ma kandydatów skreślonych, liczba głosów ważnych oddanych na listę musi być równa sumie liczb głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów z tej listy.
- 7) Jeżeli na liście jest co najmniej jeden kandydat skreślony, liczba głosów ważnych oddanych na listę nie może być mniejsza od sumy liczb głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów z tej listy.
- 8) Przy nazwiskach kandydatów skreślonych nie może być wpisana żadna liczba.
- 9) Listy, których rejestrację unieważniono nie otrzymują głosów ważnych; są oznaczone w protokole jako unieważnione.
- 10) Liczba w rubryce „Razem” głosów oddanych na kandydatów z listy okręgowej musi być równa sumie liczb głosów oddanych na poszczególnych kandydatów z tej listy.

Warunki dodatkowe

Wymienione niżej warunki powinny być spełnione, jednak w wyjątkowych okolicznościach możliwe jest ich niedotrzymanie. W takiej sytuacji obwodowa komisja wyborcza powinna dołączyć do protokołu wydrukowany raport ostrzeżeń podpisany przez wszystkie osoby wchodzące w skład obwodowej komisji wyborczej uczestniczące w ustalaniu wyników głosowania.

- 11) Liczba kart do głosowania otrzymanych przez komisję powinna być równa sumie liczby kart niewykorzystanych oraz liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania.
- 12) Liczba kart wyjętych z urny powinna być równa liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania.
- 13) Liczba kart ważnych wyjętych z urny nie powinna być większa od liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania.

- 14) Liczba kart ważnych wyjętych z urny nie powinna być większa od liczby wyborców uprawnionych do głosowania.

B. Wybory do Senatu

Warunki konieczne

Poniższe warunki muszą być bezwzględnie spełnione; ich naruszenie wskazuje na błędne ustalenie wyników głosowania w obwodzie lub wadliwe sporządzenie protokołu wyników głosowania.

Do wyników głosowania w wyborach do Senatu stosuje się warunki od 1 do 3 oraz warunek 8 zdefiniowane dla wyników głosowania w wyborach do Sejmu. Ponadto obowiązują następujące warunki:

- 15) Liczba kart ważnych wyjętych z urny musi być równa sumie liczby kart ważnych z głosami nieważnymi i liczby kart ważnych z głosami ważnymi.
- 16) Suma liczb głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów musi być nie mniejsza niż liczba kart ważnych z głosami ważnymi.
- 17) Suma liczb głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów nie może być większa niż iloczyn liczby kart ważnych z głosami ważnymi i liczby mandatów w danym okręgu wyborczym.
- 18) Liczba głosów ważnych oddanych na kandydata nie może być większa niż liczba kart ważnych z głosami ważnymi.
- 19) Liczba głosów „Razem” oddanych na wszystkich kandydatów musi być równa sumie liczb głosów oddanych na poszczególnych kandydatów.

Warunki dodatkowe

Poniższe warunki powinny być spełnione, jednak w wyjątkowych okolicznościach może się zdarzyć, że zostaną niedotrzymane. W takiej sytuacji obwodowa komisja wyborcza powinna dołączyć do protokołu wydrukowany raport ostrzeżeń podpisany przez wszystkie osoby wchodzące w skład obwodowej komisji wyborczej uczestniczące w ustalaniu wyników głosowania.

Do wyników głosowania w wyborach do Senatu stosuje się warunki od 11 do 14 zdefiniowane dla wyników głosowania w wyborach do Sejmu.

Warunki zgodności danych

Musi być spełniony poniższy warunek określający arytmetyczną zgodność danych liczbowych pochodzących z protokołów głosowania w obwodzie w wyborach do Sejmu i do Senatu.

20) Liczba wyborców uprawnionych do głosowania w wyborach do Sejmu musi być równa liczbie wyborców uprawnionych do głosowania w wyborach do Senatu w tym samym obwodzie głosowania.

Ponadto powinny być spełnione następujące warunki (aczkolwiek może się zdarzyć, że zostaną one niedotrzymane):

21) Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w wyborach do Sejmu, powinna być równa liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania w wyborach do Senatu, w tym samym obwodzie głosowania.

22) Liczba wyborców uprawnionych do głosowania podana w protokole nie powinna być większa o 10% od liczby wyborców uprawnionych do głosowania w tym samym obwodzie ustalonej przed dniem głosowania.

Po wprowadzeniu danych z protokołów system sprawdza wszystkie warunki arytmetyczne. W przypadku stwierdzenia błędów system informuje o tym operatora, wymieniając konkretne przekroczone warunki, oraz generuje raport błędów, który jest drukowany. Raport zawiera dokładne informacje identyfikujące protokół oraz szczegółowy opis warunków, które nie zostały dotrzymane.

Jeżeli wystąpiło chociaż jedno naruszenie warunku koniecznego, dane nie zostają zapisane w systemie.

Jeżeli zostały przekroczone jedynie warunki dodatkowe, to dane z protokołu zostają zapisane warunkowo — oznaczone jako przekraczające warunki arytmetyczne; przewodniczący okręgowej komisji wyborczej może zatwierdzić dane i umożliwić ich powtórne wprowadzenie lub podjąć decyzję o konieczności ponownego ustalenia wyników głosowania przez komisję obwodową i o usunięciu danych z systemu.

W wypadku, gdy nie stwierdzono błędów, dane są zapisywane w systemie i możliwe jest ich powtórne wprowadzenie przez drugiego operatora. W czasie wprowadzania danych przez drugiego operatora system sygnalizuje każdą rozbieżność danych, nie podając jednak, jaka liczba powinna być wprowadzona w miejsce liczby różniącej się od wprowadzonej przez pierwszego operatora. Usunięcie błędu umożliwia dalsze wprowadzanie danych. Jeżeli nastąpiła transmisja danych liczbowych z protokołu głosowania w obwodzie do okręgowej komisji wyborczej to zastępuje ona pierwsze wprowadzenie tych danych przez operatora w okręgowej komisji wyborczej.

6. Sporządzenie protokołu wyników głosowania w okręgu wyborczym w wyborach do Sejmu oraz protokołu wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym

Po sprawdzeniu w systemie informatycznym protokół głosowania w obwodzie jest zwracany okręgowej komisji przez pełnomocnika informatycznego wraz z potwierdzeniem jego zgodności arytmetycznej i, jeżeli nie zawiera on wad, okręgowa komisja zawiadamia obwodową komisję o przyjęciu protokołu. W wypadku stwierdzenia nieprawidłowości w protokole okręgowa komisja wskazuje je na piśmie i ustala sposób ich usunięcia, informując o tym niezwłocznie właściwą komisję obwodową. Usunięcie nieprawidłowości może polegać w szczególności na: sporządzeniu nowego protokołu głosowania w obwodzie, naniesieniu na już sporządzony protokół poprawek i ich parafowaniu przez obwodową komisję wyborczą oraz opatrzeniu pieczęcią, uzupełnieniu danych w protokole (np. podpisów członków komisji obwodowych). Powyższe odnosi się również do czynności wykonywanych przez komisję obwodową w wyniku działań pełnomocnika okręgowej komisji wyborczej do sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania.

Na żądanie osób zgłaszających listę lub mężów zaufania okręgowa komisja wyborcza może zlecić wykonanie wydruków kontrolnych z kilku wskazanych przez nich obwodów głosowania w celu porównania danych z protokołami. Osoby zgłaszające listę oraz mężowie zaufania mogą otrzymać kopie wydruków sprawdzonych w ten sposób protokołów. Ograniczenie liczby protokołów sprawdzanych

z wydrukami jest podyktowane wyłącznie względami organizacyjnymi; o wprowadzeniu określonych ograniczeń rozstrzyga komisja okręgowa.

Po zarejestrowaniu w systemie informatycznym danych ze wszystkich protokołów głosowania sporządza się — zarówno dla wyborów do Sejmu jak i dla wyborów do Senatu — wydruk zestawienia wyników głosowania w okręgu wyborczym. W wydruku zawarte są wszystkie dane liczbowe potrzebne do sporządzenia protokołu wyników głosowania w okręgu wyborczym.

Okręgowa komisja może sprawdzić dane zawarte w wydruku z wyliczeniami dokonanymi inną metodą; jeżeli dane z wyliczeń dokonanych w różny sposób nie są identyczne, należy wyjaśnić i usunąć przyczynę rozbieżności.

Następnie okręgowa komisja wyborcza sporządza, w 2 egzemplarzach:

- 1) protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym (art. 164 ust. 1 Ordynacji wyborczej) oraz
- 2) protokół wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym (art. 205 ust. 1 Ordynacji wyborczej).

Osoby zgłaszające listę mogą wnieść zarzuty do protokołów. Okręgowa komisja ustosunkowuje się do nich w odpowiedniej rubryce protokołu albo w dołączonym do protokołu odrębnym dokumencie.

7. Przekazanie do Państwowej Komisji Wyborczej protokołu wyników głosowania w okręgu w wyborach do Sejmu oraz protokołu wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym

Niezwłocznie po sporządzeniu protokołu wyników głosowania w okręgu wyborczym tekst protokołu jest przekazywany faksem do Państwowej Komisji Wyborczej (pod numer wskazany przez Krajowe Biuro Wyborcze); każda strona protokołu powinna być oznaczona numerem okręgu wyborczego w celu umożliwienia właściwej i szybkiej ich identyfikacji i uniknięcia pomyłek (art. 164 ust. 6 i 7 Ordynacji wyborczej). Przy przekazywaniu tekstu protokołu mogą być obecne osoby zgłaszające listę oraz mężowie zaufania.

Po otrzymaniu (systemem elektronicznym) wstępnej informacji z Państwowej Komisji Wyborczej, które listy okręgowe spełniają warunki uprawniające do uczestniczenia w podziale mandatów w okręgu wyborczym, okręgowa komisja dokonuje wstępnych obliczeń podziału mandatów (sporządza wstępny wydruk zestawienia wyników głosowania i podziału mandatów pomiędzy uprawnione listy) oraz oczekuje na zawiadomienie z Państwowej Komisji Wyborczej, o którym mowa w art. 165 ust. 2 Ordynacji wyborczej, które jest przesyłane do okręgowej komisji wyborczej faksem.

Niezwłocznie po sporządzeniu protokołu wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu okręgowa komisja wyborcza przekazuje dane z tego protokołu do Państwowej Komisji Wyborczej systemem elektronicznym (art. 205 ust. 6 Ordynacji wyborczej). Po ich transmisji tekst protokołu przekazuje się Państwowej Komisji Wyborczej faksem.

8. Podział mandatów pomiędzy uprawnione listy okręgowe

Po otrzymaniu informacji z Państwowej Komisji Wyborczej, które listy okręgowe spełniają warunki uprawniające do uczestniczenia w podziale mandatów w okręgu wyborczym, okręgowa komisja wyborcza dokonuje w sposób określony w art. 166 Ordynacji wyborczej podziału mandatów pomiędzy uprawnione listy, sporządzając zestawienie wyników głosowania i podziału mandatów (w 2 egzemplarzach). Przy tych czynnościach komisja korzysta ze wspomaganie systemu informatycznego. Okręgowa komisja wyborcza sporządza zestawienie wykazujące sposób podziału mandatów pomiędzy listy okręgowe. Wzór zestawienia i wyliczenia ilorazów wyborczych zamieszczono poniżej.

Okręg wyborczy nr .....

do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

W .....
(siedziba okręgowej komisji wyborczej)

obejmujący ..... mandatów
(liczba)

Zestawienie
wyników głosowania i podziału mandatów
między okręgowe listy kandydatów na posłów

Sporządzono dnia ..... 2005 r. przez Okręgową Komisję Wyborczą
 w .....

1. Na podstawie zawiadomienia Państwowej Komisji Wyborczej, które listy okręgowe spełniają warunek uprawniający do uczestniczenia w podziale mandatów, Okręgowa Komisja Wyborcza stwierdza, że uprawnione do uczestniczenia w podziale mandatów w okręgu są następujące listy okręgowe:

Lista nr ..... zgłoszona przez .....

Lista nr ..... zgłoszona przez .....

Lista nr ..... zgłoszona przez .....

.....

2. Wyliczenie ilorazów wyborczych (art. 166 ust. 1 pkt 1 Ordynacji wyborczej) oraz przypadających mandatów dla uprawnionych list okręgowych jest następujące:*

Lista nr ...
Liczba głosów ważnych oddanych na tę listę
x = ...
Wyliczony iloraz:
x : 1 = ...
x : 2 = ...
x : 3 = ...
x : = ...

Lista nr ...
Liczba głosów ważnych oddanych na tę listę
x = ...
Wyliczony iloraz:
x : 1 = ...
x : 2 = ...
x : 3 = ...
x : = ...

Lista nr ...
Liczba głosów ważnych oddanych na tę listę
x = ...
Wyliczony iloraz:
x : 1 = ...
x : 2 = ...
x : 3 = ...
x : = ...

3. Szereg kolejno największych liczb (ilorazów wyborczych) jest następujący:*
- 1) ..... odpowiada liście nr .....
  - 2) ..... odpowiada liście nr .....
  - 3) ..... odpowiada liście nr .....
  - ..... odpowiada liście nr .....
4. Komisja stwierdza, że w okręgu wyborczym mandaty przypadają następującym listom, które uzyskały największe ilorazy wyborcze:
- ..... mandat(y) dla listy nr** .....
- (liczba)
- ..... mandat(y) dla listy nr .....
- ..... mandat(y) dla listy nr .....
- ..... mandat(y) dla listy nr .....
5. Wobec uzyskania równych ilorazów wyborczych (art. 166 ust. 2 Ordynacji wyborczej) przez listę nr ....., listę nr ....., listę nr .....
- 1) mandat(y) przyznano liście nr ....., liście nr ....., liście nr ....., na którą(e) oddano najwięcej głosów ważnych,***
  - 2) mandat(y) przyznano liście nr ....., liście nr....., liście nr ....., na którą(e) oddano taką samą liczbę głosów ważnych, lecz która(e) uzyskała(y) najwięcej głosów ważnych w większej liczbie obwodów głosowania.***

Przy sporządzaniu zestawienia obecni byli:

1)	.....
(nazwisko, imiona; funkcja w Komisji)	(podpis)
2)	.....
3)	.....
4)	.....
5)	.....

- 6) .....
 7) .....
 8) .....
 9) .....
 10) .....
 11) .....

(pieczęć Komisji)

---

* Wyliczenia ilorazów wyborczych dokonuje się w liczbie równej liczbie mandatów w okręgu wyborczym, powiększonej o 4 ilorazy.

** Listy wymienić według kolejności ich numerów.

*** Niepotrzebne skreślić.

9. Sporządzenie protokołu wyborów posłów w okręgu wyborczym oraz przekazanie go do Państwowej Komisji Wyborczej

Okręgowa komisja wyborcza, uwzględniając liczbę mandatów przypadających poszczególnym listom, ustala — w sposób określony w art. 167 Ordynacji wyborczej — którzy kandydaci uzyskali mandaty w okręgu wyborczym.

W wypadku konieczności losowania mandatu (art. 167 ust. 2 Ordynacji wyborczej) losowanie przeprowadza się w obecności członków okręgowej komisji wyborczej w następujący sposób: Przewodniczący komisji wyznacza termin i miejsce losowania, powiadamiając o tym osobę zgłaszającą daną listę. Do urny (pojemnika) należy włożyć identyczne pojemniki lub koperty zawierające w środku kartki z nazwiskiem i imieniem uprawnionych kandydatów; wskazana przez przewodniczącego osoba wylosowuje kartkę i odczytuje wylosowanego kandydata, okazując treść kartki obecnym. Przebieg i wyniki losowania odnotowuje się w protokole wyników wyborów.

Po ustaleniu, którzy kandydaci uzyskali w okręgu wyborczym mandaty z uprawnionych list, komisja sporządza w 2 egzemplarzach protokół wyborów posłów

w okręgu wyborczym. Przy ustalaniu wyników wyborów i sporządzeniu protokołu mogą być obecni osoby zgłaszające listę i mężowie zaufania. Osobom zgłaszającym listę przysługuje prawo wniesienia do protokołu uwag z wymienieniem konkretnych zarzutów. Dane z protokołu są transmitowane do Państwowej Komisji Wyborczej, a następnie protokół jest przesyłany faksem (pod numer wskazany przez Krajowe Biuro Wyborcze).

10. Podanie do publicznej wiadomości wyników głosowania i wyborów oraz przekazanie protokołów Państwowej Komisji Wyborczej

Okręgowa komisja wyborcza po przekazaniu faksem do Państwowej Komisji Wyborczej protokołu wyborów posłów w okręgu wyborczym oraz protokołu wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym i uzyskaniu potwierdzenia od Państwowej Komisji Wyborczej prawidłowości ustalenia wyników wyborów posłów i senatorów niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania i wyniki wyborów do Sejmu i do Senatu (art. 169, art. 207 Ordynacji wyborczej). Podanie wyników następuje przez wywieszenie informacji obejmującej dane z protokołów, o których mowa w art. 168 ust. 2 i art. 203 ust. 1 Ordynacji wyborczej.

Okręgowa komisja wyborcza przekazuje niezwłocznie Państwowej Komisji Wyborczej po jednym egzemplarzu protokołu wyników głosowania w okręgu wyborczym, protokołu wyborów posłów w okręgu wyborczym wraz z zestawieniem wyników głosowania i podziału mandatów pomiędzy okręgowe listy oraz protokołu wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym. Wraz z protokołami przekazuje się wykaz zarzutów wniesionych przez osoby zgłaszające listę oraz stanowisko zajęte przez komisję wobec tych zarzutów. Z protokołami przekazywane są także nośniki informatyczne z zarejestrowanymi danymi z protokołów.

Przekazywane dokumenty są dostarczane w kopertach zaklejonych i opieczętowanych na wszystkich złączach; doręcza je Państwowej Komisji Wyborczej przewodniczący okręgowej komisji wyborczej bądź osoba pisemnie przez niego upoważniona.

Pozostałe dokumenty z wyborów okręgowa komisja wyborcza przekazuje dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego właściwej dla siedziby komisji.